

Ernest Thompson Seton:

Zgodba zajca z bombažastim repkom

Ni dolgo od tega, ko so zajčji sovražniki z veliko nevoljo opazili, da so ljudje iznašli neko novo vrsto trnjevih ograj, ki so jih posadili v dolgih vrstah po vsej krajini. Te ograje so bile

tako močne, da jih nobeno bitje ni moglo podreti, in so bile tako ostre, da so raztrgale najbolj žilave kožuhe. Vsako leto se jih je pojavilo več in vsako leto je postajala ta reč opasnejša za svobodne gozdne prebivalce. Samo mati dolgouhlja se tega ni bala, kajti ni zaman zrasla med grmi divjih rož. Psi in lisice, krave in ovce, da celo ljudje so se raztrgali ob teh strašnih trnjih, in le zajka se je znala ravnati okrog njih, ona je mirno živela dalje. In čim bolj se je širilo to doslej neznano tako strašno trnasto grmičje, tem varnejša je postajala krajina za zajce, ki so živeli zelo mirno pod zaščito — ograje iz trnaste žice.

III.

Zajka je imela samo tega edinega potomca in zato je posvetila vso skrb in ljubezen njenemu Strganuhlju. Bil je izredno uren, krepak in pameten mladič, in sreča se mu je smehljala. Tako je rasel in se kaj lepo razvijal.

Mati je stalno navajala sina na razne umetnosti, kako mora iskati in zasledovati sled, kaj sme jesti in piti in česa se mora izogibati. Dan za dnem se je mujala, da ga je poučevala in vzgajala. Po malem je vlivala v njegovo glavico razne načrte in zvijače, ki si jih je sama pridobila z lastnimi izkuštvi in z lastno vzgojo. Tako je os-

krbela Strgana z izobrazbo, s katero je mogel uspešno stopiti v življenje.

Na njivi v detelji ali pa v goščavju bi ga mogli opazovati, kako važno je sedel pri stari, kako jo je posnemal,

kadar si je čedila nos, da bi se ji luknjice ne zamašile, ali pa kako je tu in tam izpulil iz njenega gobčka par bilkic in jih s svojimi ustnicami obliznil, da bi se prepričal, je li res tudi on dobil isto hrano kakor ona. Potem se je naučil, kako si mora s tačkami počesati ušesa in skrtlačiti suknjič in kako se odstranijo dlake iz telovnika in nogavičk. Tudi je kmalu vedel, da so rosne kaplje na listih divje rože edina poštena pijača za zajce; kajti voda, ki se je že dotaknila zemlje, gotovo vsebuje kako škodljivo primes. To so bile predštudije gozdoznanstva, vseh ved najstarejše vede.

Kakor hitro je bil Strgan dovolj velik, da je mogel brez spremstva iziti, ga je njegova mati seznanila s tajnostjo brzjava. Zajci si pošiljajo brzjavna sporočila tako, da z zadnjimi nogami udarjajo ob zemljo. Znano je, da se razširi zvok daleč po zemlji. Tako na primer je mogoče slišati tak udarec samo šest metrov daleč, ako je povzročen v višini dveh metrov nad zemljo, dočim bi slišali isti udarec ob zemljo najmanj sto metrov daleč, ako bi uho približali tlom. No, zajci pa imajo nenavadno oster sluh ter morejo slišati tak njihov udarec na razdaljo dvesto metrov, to se pravi iz enega konca Olifantovega močvirja do drugega. Enkratni trk pomeni »Pazi« Počasni trk—trk pomeni »Pridi«. Nagli trk—trk pomeni »Nevarnost«, a zelo hitri trk—trk—trk pomeni »Teci za ljubo življenje«.

Nekega prekrasnega jutra, ko so se kregale šoje v vejevju, kar vselej pove, da ni sovražnika v bližini, takrat je pričel Strganuhelj svoj novi študij. Mati zajka je priložila uhlje v znak, da naj leže. Nato je oddirjala daleč proč v gošavje in mu brzjavila »Pridi«. Strgan se je spustil v dir, a je ni mogel najti; trkal je, a ni dobil odgovora. Skrbno je prevahal vse okrog sebe in našel sled njene noge. Sledil je tej zanesljivi vodnici, ki je vse živali predobro poznajo, dočim je ljudem povsem neznana. Uspešno je napredoval in srečno našel mater v skrivališču. To je bila prva vaja v izsledovanju. In ta menjajoča se igra skrivanja in izsledovanja je bila šola za marsikateri resen slučaj v Strganovem poznejšem življenju.

Še prej ko sta zaključila prvi učni tečaj, je postal Strgan mojster vseh najvažnejših zvijač in ukan, ki so za življenje zajca brezpogojno potrebne, in v mnogoterih nalogah je pokazal izredno nadarjenost, da celo pravi veleum.

Bil je veščak v razlikovanju dreves in zelišč, bil je umetnik v stranskostih in otrpnjenju; krasno je znal preskočiti sleherni oviro, znal je izrabiti vsaki veter in se napraviti tako naravno mrtvega, da skoraj ni več potreboval novih umetnosti. Brez kakih predvaj je natančno znal izrabiti koristi ograje iz trnaste žice; kajti to je bila prvovrstna zvijača novejšje iznajdbe. Njegova najljubša igra je bila metati pesek v oči in nos svojih zasledovalcev, s čimer jim je zabilas sledove. Po vseh pravilih je znal zavijati, preskočiti ograje in opisati kroge in predvsem je znal tudi »uluknjati«, to je umetnost, ki jo moramo natančneje opisati. Vendar pri vsem tem ni nikoli pozabil, da je »Otrpnjenje« začetek učenosti, in da nudi divji rožni grm vedno svojo varno zaščito.

Rano ga je učila mati spoznavati in razlikovati vse zajčje sovražnike in predvsem ga je poučila, kako se jih pošteno vodi za nos. Kajti vsi, kanje, sove, lisice, psi, kune, vidre, podlasiče, mačke, smrdljivci, jamski medved je in ljudje imajo svoj poseben način zasledovanja. A proti vsakemu takemu zlu mu je vedela mati povedati primerno sredstvo.

Da je pravočasno opazil bližanje sovražnika, se je moral zanesti predvsem na sebe in na mater in potem tudi na šoje. »Nikdar ne presliši šojin svarilni klic,« je modro svetovala mati, »sicer je spletkarka, velika zgaga in večna tatca, ali nič ji ne uide. Tudi se ne bi prav nič pomišljala, ako bi nam mogla prizadeti kaj zlega, ali nam ga ne more, na hvalo divjemu rožnemu grmu. In ker so njeni sovražniki tudi naši, je ne smeš spustiti iz očesa. Kadar slišiš svarilni klic žolne, ji smeš zaupati, kajti ona je poštena; toda proti šoji ni ona nič, in čeravno se ta večkrat zlaže, da dela zgago, ji smeš vedno verjeti, kadar prinese slabe vesti.«

Dalje pripodnja.

Sem—Hav:

Podarjena lučka

Včeraj je bil Mirko nekoliko nemiren v šoli. Sedel je v zadnji klopi in venomer se je oziral skozi okno na cerkveno uro. Tako strašno počasi se je pomikal veliki kazalec. Ura je trajala celo večnost. Gospodična učiteljica je opazila njegov nemir. Posvarila ga je.

»Mirko, tebe mi navadno ni treba opominjati.«

Mirko je zardel. Mirno je obsedel in se trudil, da bi sledil učiteljičinim besedam. Vse zaman. Ob prvi ugodni priliki mu je pogled zopet ušel skozi okno. Nesrečni kazalec! Saj je tičal še vedno tam, kjer je bil poprej.

Slednjič se je le oglašil šolski zvonec. Veselo in razposajeno je zapel in Mirko se je oddahnil. Oči so mu zagorele v veseljem ognju. Zmetal je šolske reči kar križem v torbo in si naglo oblekel sukno. Zdaj, zdaj pojdejo domov.

Ko je stopil na cesto, ni počakal sosedove Tatjane s katero sta navadno vedno tičala vkup. Poskočil je kakor zajec in izginil za ovinkom. Gotovo boste mislili, da je Mirka čakala doma kaka izredno lepa igrača, kaka sladkarija, ki jo je imel posebno rad... O, nič takega! Le mamica mu je obljubila, da bosta takoj po kosilu šla na pokopališče, da okrasita grobek Mirkove sestrice. Mirko je čakal na ta dan že vse poletje, že vso jesen...

K omu je bila sestra umrla, je jokal dolgo, dolgo. Vsak dan. In da bi njen spomin dostojno počastil, je v vrtu vsadil cvetlice, da z njimi okraši njen grobek praznik mrtvih. Negoval jih je z isto ljubeznijo, s kakršno je bil včasih pobožal ranjko sestrice. Kadar jih je pogledal, ga je bridko presunilo. Kadar jim je zrhljal zemljo, kadar jih je zakril, kadar jih je pokrtil, da jih slana ne zamori, vselej je imel občutek, da neguje umrlo sestrice.

Pri kosilu je bila mamica nekoliko huda, ker ni hotel skoraj nič jesti. Venomer jo je priganjal, naj hiti, da bi čimprej šla. Po južini je šel na vrt, vzel košaro in previdno izkopal cvetlice. Kakor bi božal nežne rastline, tako rahlo in oprezno je delal. Mamica mu je pomagala nesti košaro na pokopališče.

Mnogo ljudi je že bilo tam. Prišli so na grobove svojcev, da jih pripravijo za

jutranji praznik. Tudi mamica in Mirko sta počenila k majhni gomili. Prerahljala sta zemljo, poruvala nadležno travo, ki je nikoli ni bilo mogoče popolnoma zatreti. Nato sta posadila še cvetke. Gomilica je bila kmalu odeta v svečano obleko. Ze sta mislila oditi, ko je Mirko prijel mamico za roko in rekel:

Mamica glej! Tu poleg je grobek, ki je vedno tako zapuščen. Najbrže ni nikogar, ki bi skrbel zanj! Ali ga smem jaz očistiti? In nekaj cvetlic je tudi ostalo. Posadil bi jih na gomilo.

Mamica se je nasmehnila.

»Le naredi«, je rekla in oči so se ji ovlažile. »Jaz moram sedaj domov.«

Mirko se je lotil posla. Prekopaval je in plel, da se mu je orosilo čelo kljub poznojesenskem hladu. Mračilo se je že, ko je vstal od gomile. Zadovoljno se je nasmehnil. Dobro je opravil. Grobek ni bil nič več grd in zapuščen.

— — —

Dan mrtvih. Na tisoče lučk je brlelo na pokopališču. Vedno znova so se prižigale. Več in več. Drobnji plamenčki so migotali v težko, vlažno, temno jesensko noč. Tudi Mirko je prižigal lučke. Ves sestrčin grobek je obdal z njimi. Ko je tako nizko sklonjen čepel pri gomili, se mu je zdelo, da čuti sestrčino bližino in lahko mu je bilo pri srcu. Ni opazil solz, ki so mamici lesketale v očeh. Tudi v samotno gomilico je vtaknil svečko. Potem se je naslonil na mamico in spokojno gledal, kako so brleli drobnji plamenčki...

Ponoči se mu je sanjalo, da mu je prišla umrla sestra nasproti. Smehljala se je. Za roko je vodila manjšo deklico, ki mu je veselo pokimala in rekla:

»Hvala, Mirko!«

Mirkova mamica ni vedela, čemu tudi njemu igra v spanju okrog ustnic tako ljubeč, srečen smehlaj.

Zalivski tok

Iz pokrajin ob Mehiškem zalivu gre mogočen vroč tok skozi atlantsko vodovje. V Mehiškem zalivu se suče kakor v velikanskem kotlu, potem pa teče severnovzhodno proti Evropi. To je tolikokrat imenovani Zalivski tok. Naša slika kaže, da to ni samo ena struja, marveč tri različne, ker se tok dalje proti vzhodu razcepi v tri veje. Prva je glavni zalivski tok, ki je na naši sliki naznačen z močnimi puščicami. Ta tok gre skoraj v ravni črti preko Atlantskega oceana. Druga struja je severni rokav zalivskega toka. Ta gre okrog severnega konca britanskih otokov in

štvo zapustilo in tvorijo tako imenovani »Otok mrtvih ladij«. Ali je to resnično, se da le težko ugotoviti, ker se tudi še dandanes ne upa nobena ladja v te ogromne gmote blata. Lahko pa mirno rečemo, da mora biti v tem blatu ogromno lesa, ki ga nosi morje.

Dolgo ni bilo znano, v kateri smeri se prav za prav premika Zalivski tok. Tudi zdaj to vprašanje še ni čisto jasno rešeno. Vendar pa so s pomočjo steklenic, ki so jih z ladij spuščali v morje, vsaj v glavnem odkrili tokovo smer. Tako so n. pr. našli septembra 1927 ob zapadni obali Francije steklenico s spo-

je na sliki označen s tanjšimi puščicami. Tretja struja pa je južna. Ta ne teče tako ravno kakor ostali dve. Slika razločno kaže, kako se ta rokav v smeri proti Gibraltarju obrne popolnoma proti jugu in se tako rekoč vrača k svojemu izhodišču v Mehiškem zalivu. Sredi pentlje, ki jo tvori ta del zalivskega toka, je upodobljena zvezda. Ta zvezda naznačuje, kje je tako imenovano Sargaško morje. Ta del Oceana, ki je zelo velik, je pokrit z velikimi množinami blata, ki jih je zalivski tok postopoma gradil pri svojem čudnem krožnem potovanju. To morje je imelo pri Kolumbovem odkritju Amerike urecej pomembno vlogo. Praznovorni mornarji trdijo še dandanes, da se nahajajo sredi tega blata vse neštevilne ladje, stare in nove, ki so se izgubile, ko jih je mo-

ročilom, ki ga je spustil neki telegrafist marca 1926. v kopališču Miamiju ob obali Floride v morje. Steklenica je bila 18 mesecev na poti in je napravila 7.600 km, torej skoro 13.4 km na dan. Odtlej so našli še več takšnih steklenic in dokazano je vsaj to, da se glavna veja zalivskega toka vali proti francoski obali.

Da bi še bolj proučili ta mogočni tok, so v zadnjem času spustili ob ameriški vzhodni obali v morje celo vrsto steklenic s sporočili in zdaj napeto pričakujejo, kje se bodo pokazale ob naših obalah. Znanost ima nedvomno prav, če trdi, da je vprašanje gibanja Zalivskega toka zelo zanimivo. To lahko spoznamo po enem samem pogledu na zemljevid.

Čarobni mlinček

Tu imate majhno, ceneno igrabo, ki bo zanesljivo presenetila vsakogar, kdor jo bo videl. In vendar jo prav lahko napravimo. Vzeti moramo palico s štirimi robovi in napraviti v en rob vrsto zarez (glej sliko 1.). Potem izrežemo iz kartona okroglo ploščico in jo pritrdi-

mo z iglo na koncu palice. Prebodemo jo na sredi. Na ploščico narišemo kakšen pisan vzorec. Za predlogo nam lahko služi vzorec na sliki št. 2.

Potem primemo palico s ploščico na koncu prav tako, kakor kaže slika in drgnemo z nohtom po zobatem robu. Ploščica iz lepenke se bo začela iznenada vrteti. Čim bolj bomo rob drgnili, tem hitreje se bo čarobni mlinček sukal. Gledalci ne bodo mogli razumeti, kako je to mogoče. Jaz pa vam lahko izdam, da delujejo tu stresljaji palice.

Manko Gz

Jesenska noč

*Sanja poljê, spe gozdovi
trudno sklanja njiva glavo,
zarja zlata je zbežala
v tiho, sinjo tja daljavo.*

*Mrzel veter boža polja,
v sanje zlate jih uspava,
svetla rvezda po vsemirju
v mrzlo noč jesensko plava.*

*Vse je tiho in pokojno,
mir po zemlji trudni hodi,
misel moja le nemirno
v sanjah in bolesti blodi.*

Kazen

Nekoč je volk sanjal, da bo prišel do dobre pečenke. Ko je vstal, je šel na lov.

Na bližnjem travniku je zagledal kozo. Ta pa mu ni bila dovolj dobra. Šel je dalje, da bi dobil kaj boljšega.

Kmalu nato je srečal ovco. Pa tudi ta mu ni bila povšeči in zato je kresal naprej.

Nazadnje je zagledal gos. Hotel jo je ujeti, toda gos mu je ušla. Lačen se je splazil nazaj v gozd.

V gozdu je ubog dirvar sekal in si pripravljajl dračja. Ko je zagledal volka, je hitro zbežal in zlezel na drevo. Volk pa se je vlegel prav pod tisto drevo in ni niti najmanj slutil, kdo je na drevesu. Neznansko ga je grizlo in pelko, da je zjutraj pustil debelo kozo in lepo ovco. Bridko si je očital, da bo moral zaradi svoje izbirčnosti stradati. Jezen je dejal sam pri sebi: »Naj me Bog kaznuje za ta moj greh!«

Komaj je bil to izgovoril, ga je po hrbtu vsekal sekira drvarja, ki je čepel na drevesu. Umirajoči volk je še vzdihnil: »Da, prav zares, kar si poželiš, to pač dobiš!«

Iz češčine R. D.

Jutrovčki pišejo

Dragi stric Matic! Oglušam se prvi-krat iz zelene Bosne. Živimo v Zenici. Učila sem se samo srbo-hrvatski, a slovenski tudi znam.

Zenica je veliko industrijsko mesto. Tukaj je rudnik za premog, elektrarna z najvišjim dimnikom v Jugoslaviji (104 m), in velika železarna.

Lepo je v Zenici, a pri vas v Ljubljani je še mnogo lepše. Bila sem tamkaj zadnje počitnice. Najslajši je bil sladoled katerega pri nas ni. Kako si srečen stric Matic, ker Ti je Petriček blizu.

Če objaviš moje pismo, Ti drugič pišem kaj o medvedih in volkovih iz Bosne. Te pozdravlja

Milena Hartman, uč. IV. razr. osn. šole v Zenici.

Dragi stric Matic! To sliko, ki Ti jo sedaj pošiljam, sem narisal sam. Predstavlja Oplenačko cerkev. V tej cerkvi počiva naš pokojni kralj Aleksander I. Ob tej priliki, ko Ti pišem, Ti tudi povem kaj mislim o vojni. Vojna je hudo udarec za vsako državo. V tej vojni je bilo ubitih več ko deset milijonov ljudi. Predvčerajšnjim je bil zračni »napad« na Beograd, za slučaj vojne. Zato si nikoli ne želimo vojne!

Miloš Kobé, učenec II. razr. osn. šole v Beogradu.

Dragi stric Matic! Z mojim današnjim dopisom, Ti hočem opisati o današnji krizi in alkoholu.

Alkohol. V četrtek sem šel po opravkih po mestu. Ko sem hodil po ulicah in cestah sem kar obžaloval ljudstvo, ki sem ga videl na vsakem vogalu, in zopet malo naprej zagledam stoji v raztrgano obleko oblečeni oče, mati in kopica malih otrok, ki so se milo ozirali naokoli po ljudeh kdo se jih bo usmili s kakim dinarjem.

Ko jih malo časa opazujem in kaj opazim. Kakor hitro so si nabrali nekoliko denarja je oče vzel denar in zavil v gostilno in tam zapravil ves denar kolikor ga je uboga družina dobila od dobrih ljudi. Dragi stric, kaj boš odgovoril nato? Lepo te pozdravlja

Likovič Milan I. razr. klas. gimnazije v Ljubljani, Lepi pot 6.

Dragi stric Matic! Zelo rad čitam v »Jutru« Tvoj kotiček. Veselim se nede-lje radi »Mladega Jutra«. Sklenil sem, da Ti tudi jaz napišem par vrstic. Laškega Ti ne bom opisoval, ker vem, da ga že poznaš. Povem Ti pa nekaj drugega, kar mi še sedaj teži srce.

Sončnega dne sem se igral s tovariši na gričku nad postajo. Med igranjem smo postali pozorni na vlak, ki je prav nalahko privozil v postajo. Takoj smo slutili, da mora biti nekaj posebnega. Nihče ni črnil, kar zdirjali smo v dolino. Prišli smo prepozno. Vlak je že odsopihal iz postaje, in zvedeli smo, da se je peljal mimo naš mladi kralj. Le zakaj nam tega niso prej povedali! Kako radi bi videli, pozdravili našega ljubega vladarja! Vsi tihi in žalostni smo se vrnili domov. Lepo te pozdravlja Tvoj

Žaro Rainer, učenec V./b razr. osn. šole v Laškem.

VITESKEMU KRALJU V SPOMIN

1.

Ob grobu Tvojemu stojimo
in nate mislimo — naš kralj,
kar dobrega si storil Ti za domo-
[vino
odprta nam je knjiga in narod jo
[bo bral.

2.

Junaško braniš si Ti domovino,
življenje si Ti dal zanjo.
Oporoko Tvojo mi si ohranimo
»Čuvajte mi Jugoslavijo!«
Čuvati jo hočemo!

Gustav Zadnik, uč. IV. razr. na Ledini v Ljubljani stanovanje Zrinjskega c. 5.

Dragi stric Matic! Ker Ti vse povem, Ti moram tudi to, da sem bil na maminem domu na Notranjskem tik ob državni meji, v Hotederšici.

Bilo je prijetno, ker smo se kopali in z otroci igrali. Ko sem prišel domov sem malo pomalcal in potem sem naredil izlet v gozd. Tam sem prepeval in sem nabiral jagode in maline.

Bilo je zelo prijetno kjer je bil sveži zrak. Ptice so prepevale in žgotele.

Potem sem šel domov.

To je moje prvo pismo, če ga vržeš v koš ne pišem nikdar več. Te pozdravlja

Jerič Dimitrij uč. IV. razr. ošn. šole na Raketu.

Še vedno se Te spominjamo!

1.

Zapeli tožno so zvonovi
preko gor in dalj,
in širili so se glasovi,
umrl je naš kralj.

2.

V torek, 9. oktobra dan
zločinska roka je stegnila,
na kralja se ter ga ubila,
črni dan, dan zaznamenovan.

3.

Minilo danes je dve leti,
odkar Te kralj ni več
in narod zvesti Tvoj oteti,
se joka govoreč:

4.

»O, kralj miru, ljubezni,
počivaj mi sladko,
saj kmalu bom za tabo,
prišel v zemljo to...!«

5.

In Tvoje sveto zdaj telo
v domači zemlji tu počiva,
zaklad, ki večji kot zlato,
pokriva kralja ljubljenga.

Mauer Dušan, dijak v Ljubljani.

Alkohol — sovražnik človeštva

Malo je onih, ki ne poznajo besede alkohol, toda mnogo je pa onih, ki ne vedo kaj je alkohol. Poznajo ga samo kot blagodejno pijačo nekoliko kislega okusa, ki je človeku v mnogih primerih tako dober prijatelj. Mnogi pravijo, saj en kozarček vina nam ne more škodovati, obratno, da nam dobro voljo blaži jezo in žalost in posebno kar pride v poštev, da nam pogum. Res je tako, toda žalostna je dejstvo, da iz enega kozarčka nastane šestokrat en liter in tako se vrsti liter za litrom, dokler ubogi pijanček sam ne ve kje je in ko poskusi oditi iz pivnice, se šele prične prava komedija. Opeteka in zaletava se v stole, kakor bi hotel vse preobrniti, ker ne vidi ničesar, kajti zanj je vse zavito v gosto meglo in ko končno srečno prestopi prag prične meriti cesto, dokler po težkih naporih

ne prispe domov, če je sploh imej še toliko moči, sicer pa zaspi kar na cesti. Drugo jutro pa računa in misli, kje je pustil toliko denarja in ko pride slednjič do zaključka, trdno sklene, da ne bo prestopil več praga pivnice, toda kaj pomaga, ko je pa vinček tako nebeško dober in zvečer je njegova prva pot v gostilno, kjer se ponovi isti proces kakor prejšnji večer, dokler mu popolnoma ne zmanjka denarja ter se loti še imetja. To je torej ono lepo svojstvo alkohola, ki nam ga tako ponuja.

Zato bomo mi, pobili trditev pijancev, da jim daje alkohol moč dobro voljo itd. in bomo dejali. Alkohol je uničevalu človeštva, proti kateremu se moramo boriti z vsemi močmi, če hočemo, da nam ne bo kos. Alkohol je zver, ki polagoma muči svojo žrtev, dokler jo popolnoma ne privede v propad in jo potem usmrti. Koliko ljudi je že vsled prekomernega uživanja alkohola našlo prezgodnjo smrt. Koliko pijancev je že pripravil alkohol ob njihove prej lepo urejene domačije in ko so spoznali zmoto, so šli prostovoljno v smrt in koliko gnusnih zločinov se je izvršilo samo zaradi tistega poguma, ki ga daje alkohol svojim pristašem. Milijone in milijone žrtev se je že darovalo temu demonu gnusobe, zavratnosti in lažnega varanja, ki preži na svoje žrtve kakor srednjeveški zmaji in mi to ravnodušno gledamo, ne da bi posegli v boj zoper to ostudno pošast. Mladina, v kateri je bodočnost naroda, ona, ki je temelj močne države, gleda to zahrbtno morjenje nedolžnih po alkoholu zapeljanih ljudi. Ne! Mladina mora stopiti v prve bojne vrste in se z vso hrabrostjo boriti proti uničevalcu človeštva, ki posameznikom kaže njihovo prihodnost blestečo se v prelestnih barvah in ki mu zatemni njegovo preteklost ter ga vodi po uglajeni poti v okove navade, iz katerih ne more nihče uiti.

Varovati se moramo tega zahrbtnega, ne smemo iti v njegove lepo nastavljene pasti temveč moramo dati s tem vzgled drugim. Če bomo delali tako, potem bo kmalu konec alkoholovega početja, človeštvo pa bo živelo v zadovoljstvu, da se je iznebilo enega najhujših sovražnikov.

Mrevlje Franc, dijak Ljubljana,

Manica:

Pogrontal jo je

Vsi vojaki ne morejo biti junaki in vsi učenci tudi ne odličnjaki — tako je mislil mali Lukec, učenec prvega razreda, ki mu je v šoli precej trda predla. Na marsikatero učiteljevo vprašanje ubožec ni vedel odgovora, ali pa je izbleknil kaj takešnega, da se je zakrohotal ves razred. Drugače je bil pa Lukec dober in miren deček, zato mu je učitelj dostikrat, če se je le dalo, pogledal »sikozi prste.«

A Lukec vendar ni bil tako pod nič, kakor se je na splošno mislilo o njem. To je pri neki priliki tudi sijajno dokazal.

Učitelj je namreč izpraševal učence, koliko mesecev imamo. Otroci so seveda v pretežni večini odgovarjali: dvanajst.

Lukec je pa malo pomolčal, nato pa je visoko zvignil desnico.

»Kaj bi rad, Lukec?« vpraša učitelj.

»Hotel sem povedati, da imamo trinajst mesecev,« reče Lukec.

Učenci so se že hoteli zasmejati, a učitelj zamahne z roko in pristopi k Lukcu:

»Kako pa si Lukec, prišel na to, da imamo trinajst mesecev? Le kar pogumno nam razloži!«

»Čisto lahko, gospod učitelj. V prateki je dvanajst mesecev, potem pa prištejemo še tistega, ki ga vidimo ponoči na nebu, pa jih imamo trinajst!«

Otroci so bili zdajci spet pripravljene na smeh, tudi učitelj se je skrivaj pomuzal, vendar je Lukca prav po očetovsko potrepiljal po rami in ga javno pohvalil:

»Dobro si povedal! Lukec, ti si res mojster!«

Besedotvorna uganka

Prvi nosi mladoletje,
druga koso, srp ostrí —
pride tretji: brž v zavetje!
da začetek učenosti
dá rešitev: iz mladosti
srečna mati v boljše dni!

Kvadrat III

1	2	3	4
2		R	
3	B	R	A
4		T	

1. rastlina; 2. varovalka očesa; 3. —
4. vozilo.

Križanka

	1	2	3	4	
6		5			18
7	10			11	
8					
9				12	
		14		15	
	16				

Vodoravno: 1. Skupina ljudi istega družabnega položaja v Indiji, 5 strast, 7 staroslovanska pijača, 8. angleški vojvoda, ki pride večkrat v Slovenijo, 9. del voza, 11. ploskovna mera, 12. vzklík, 14. ženako krstno ime, 17. poljsko orodje.

Navpično: 2. igralna karta, 3. naravna kisa voda, 4. kazalni zaimek, 6. mār, 10 tvarina, 11 veznik, 13 del opere, 14. ploskovna mera, 15. veznik.

Rešitev kvadratov

a, ol, log, Olga, Golia, Golica, ogrlica.

Rešitev Magični lik

Krim, reva, iver-l-brke, okus, resa; Maribor.

